

Millainen uskonto on buddhalaisuus?

- Katso karttaa ja tietolaatikkoa s. 103 / 115
- Kerro parillesi kaikki tieto, mitä siitä irtoaa. Yhdistä myös aiempaan tietoon (buddhalaisuudesta, hindulaisuudesta, maantieteestä...)

BUDDHALAISUUS

- **Luokitus** Kirjauskonto, universaali uskonto
- **Synty** Alullepanija Siddharta Gautama Buddha (noin 563–483 eKr.)
- **Kannattajamäärä** Noin 535 miljoonaa eli 7 prosenttia maailman väestöstä
- **Levinneisyys** Sri Lanka, Bhutan, Kaakkois-Aasian maat, Mongolia, Japani, Etelä-Korea ja Kiina

YO-tehtävä: Buddhalaisuuden keskeiset opetukset

- https://yle.fi/plus/abitreenit/2022/Kevat/2022-03-25_UE_fi/index.html#7
- Miten voit käyttää aineistoa hyödyksesi, jos et oikein muista tarkkoja tietoja?

12. / 10. Buddhalaisuuden kehitys ja peruskäsitykset

Ydinsisällöt

Buddhalaisuuden intialaiset juuret

- Buddhalainen turvautuu kolmeen jalokiveen. Näitä ovat:
 - **Buddha**
 - Buddhan oppi eli **dharma**
 - Buddhan seuraajien yhteisö eli **sangha**.

Siddhartha Gautama (n. 563–483 eKr.)

Millainen elämä hänellä oli?

- Eli lapsuutensa ja nuoruutensa eristyksissä rikkaan ruhtinaan poikana Koillis-Intiassa.
- Solmi avioliiton 16-vuotiaana.
- Kohtasi 29-vuotiaana ensimmäisen kerran kärsimyksen vanhuksen, sairaan ja kuolleen muodossa.
- Liittyi askeettien ryhmään ja etsi ratkaisua kärsimyksen ongelmaan.
- Vetäytyi 35-vuotiaana mietiskelemään.
- Koki valaistuksen, alettiin kutsua Buddhaksi.
- Vaelsi yli 45 vuotta opettamassa ja keräämässä seuraajia.
- Kuoli ja siirtyi parinirvanaan 80-vuotiaana.

Siddharta Gautama Buddha

- Miten videolla näkyy Buddhan opetukset?

<https://www.youtube.com/watch?v=nVKK-WVW2uw>

- Kirjoita vastauksesi samalla kun katsot

<https://answergarden.ch/2680416>

Siddharta Gautama Buddha (n. 563–483 eKr.)

- Buddha = herännyt, valaistunut

Viisaus eli Buddhan oppi

- Keskitie asioissa (ei äärimmäistä nautintoa tai askeesia)
- Olemassaolo on väliaikaista ja epätyytyttävää.
- Ihmisellä ei ole pysyvää, muuttumatonta sielua.
- Jälleensyntyminen lakkaa valaistumisessa
➔ **nirvana** = sammuminen
- Ei tarkkaa oppijärjestelmää tuonpuoleisuudesta

Viisaus eli Buddhan oppi

- Buddhalaisuuden mukaan ihmisellä ei ole mitään pysyvää tai muuttumatonta sielua.
 - Buddha käytti vertausta vaunuista selventääkseen asiaa: ”Vaunu” on pelkkä kielellinen nimitys, joka on annettu lautojen, naulojen, pyörien ja muiden osien tietynlaiselle kokoonpanolle. Kun se hajotetaan alkutekijöihinsä, vaunut lakkaavat olemasta.
 - Samalla tavalla ihmisen minuus on harhakuva, joka syntyy mielen toiminnan tuloksena. Kun ruumis ja mieli hajotetaan osiin, minuutta ei voida löytää.
- Buddhalaisuudessa ei puhuta sielunvaelluksesta vaan tarkasti ottaen ”uudelleentulemisesta”. Jälleensyntymisessä ei ole kyse sielun siirtymisestä toiseen ruumiiseen vaan tajunnanvirran jatkumisesta.
- Buddhalaisuudessa käytetään vertausta öljylampusta, joka sytyttää toisen lampun. Liekki näyttää siirtyvän lampusta toiseen, mutta palava aine ei suinkaan ole samaa.

4 jaloa totuutta

1) Olemassaoloa leimaa kärsimys

2) Kärsimys aiheutuu itsekkästä haluamisesta

3) Kärsimys päättyy, kun itsekäs haluaminen lakkaa

4) Kahdeksanosainen polku voi johtaa valaistumiseen

Täydellinen

- näkemys
- pyrkimys
- puhe
- toiminta
- elinkeino
- ponnistelu
- tarkkaavaisuus
- keskittyminen

Pyhät kirjoitukset

- Buddhan opetuksia koottiin talteen
 - Aluksi suullisena perinteenä
 - n. 300 vuotta Buddhan kuoleman jälkeen alettiin kirjoittaa ylös
 - nimitetään **suutriksi**
- Kirjoituskokoelmat jaoteltiin aihepiirin mukaan kolmeen koriin →
Tripitakaksi
 1. luostarisäännöt
 2. Buddhan opetuspuheet
 3. abstraktimmat opit

Buddhalaisuuden moraalinen perusta

- käytännöllistä
- oma jokapäiväinen toiminta
- maallikoilla 5, munkeilla ja nunnilla moraalista ohjetta

Mitä huomaat, kun vertaat näitä 10 käskyyn? Entä jainalaisuuden 5 hyvettä?

VIISI MORAALISTA OHJETTA

1. Pidättäytyminen elämän tuhoamisesta
2. Pidättäytyminen sellaisen ottamisesta, mitä ei ole annettu
3. Pidättäytyminen sukupuolisista väärinkäytöksistä
4. Pidättäytyminen valheellisesta puheesta
5. Pidättäytyminen tajuntaa sumentavien aineiden nauttimisesta

VIISI MORAALISTA LISÄOHJETTA

6. Pidättäytyminen väärään aikaan (keskipäivän jälkeen) syömisestä
7. Pidättäytyminen tanssista, laulusta, musiikista ja huvitusten katselemisesta
8. Pidättäytyminen kukkaköynnösten sekä hajuvesien ja muiden kosmeettisten aineiden käyttämisestä ja itsensä koruilla kaunistelemisesta
9. Pidättäytyminen korkeiden ja leveiden (ylellisten) vuoteiden käyttämisestä
10. Pidättäytyminen kullan ja hopean vastaanottamisesta

Buddhalainen meditaatio

- tietoista mielenharjoitusta
- pyrkii jalostamaan mielentiloja ja synnyttämään henkisiä oivalluksia
- keskittynyt erityisesti luostareihin

Buddhalainen meditaatio

- Valtavasti eri muotoja
- **Pääryhmät:**
 1. *Samatha*-meditaatio
 - ➔ mielen tynnyttäminen
 - ➔ kohteena esim. hengityksen kulku
 2. *Vipassana*-meditaatio
 - ➔ olemassaolon luonteen oivaltaminen
 - ➔ kohteena esim. jokin buddhalainen symboli

